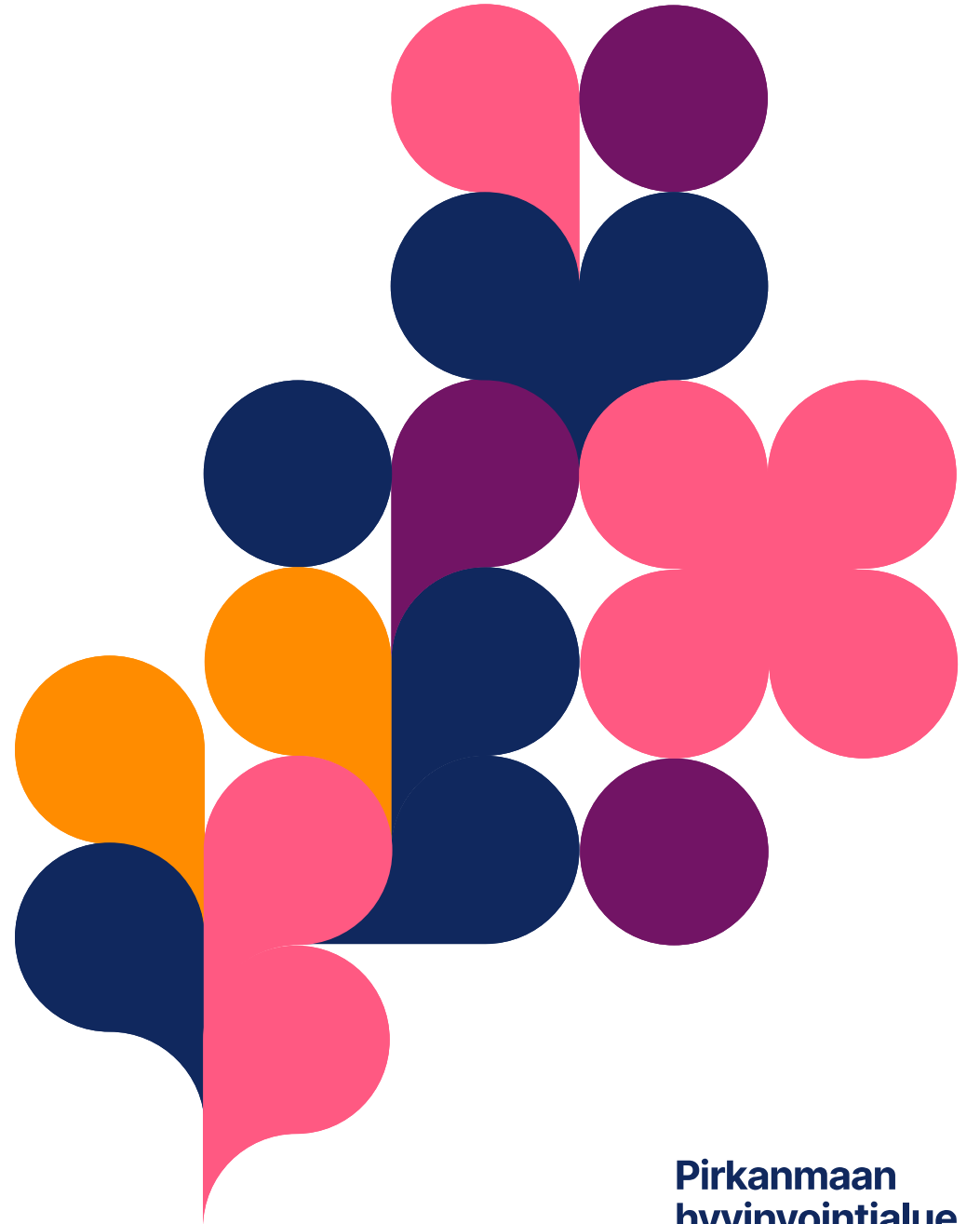

Sosiaalihuollon rakenteinen kirjaaminen

Infotilaisuudet 3.9.2024, 17.9.2024, 1.10.2024

Sisältö

- Miksi kirjaaminen uudistuu sosiaalihuollossa?
- Mitä on sosiaalihuollon rakenteinen kirjaaminen?
- Miksi kirjaaminen on tärkeää?
- Millaista on laadukas sosiaalihuollon kirjaaminen?
- Sosiaalihuollossa syntyvät potilastiedot
- Sosiaalihuollon asian käsittely ja palveluprosessi

Miksi kirjaaminen uudistuu?

- Suomessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietoja käsittelevä lainsäädäntö uudistui 1.1.2024
- Tarkoituksena on yhdenmukaistaa asiakastietojen käsittelyä sosiaali- ja terveydenhuollossa kaikissa palveluprosessin vaiheissa
- Uusi lainsäädäntö velvoittaa sosiaalihuollon palvelunantajat tallentamaan asiakastiedot Kanta-palveluun sosiaalihuollon asiakastietovarantoon

Mitä on sosiaalihuollon rakenteinen kirjaaminen?

- Sosiaalihuollon rakenteinen kirjaaminen tarkoittaa, että sosiaalihuollon eri palveluissa asiakastieto kirjataan ennalta sovittuihin yhtenäisiin asiakirjarakenteisiin
- THL määrittää kansalliset asiakirjarakenteet, joita sosiaalihuollossa käytetään
 - Asiakirjarakenteet julkaistaan Sosmeta-palvelussa
 - Asiakirjat ohjaavat työntekijää tekemään ja kirjaamaan asiakastyötä lainsäädännön edellyttämällä tavalla

Asiakastietolain 17§ sisältää velvoitteen asiakastietojen kirjaamisesta:

” Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön tulee kirjata asiakasasiakirjoihin asiakkaan palvelun ja potilaan hoidon järjestämisen, suunnittelun, toteuttamisen, seurannan ja valvonnan turvaamiseksi tarpeelliset ja riittävät tiedot.”

Miksi kirjaaminen on tärkeää?

Asiakkaalle

- Asiakas näkee kirjaukset OmaKannasta
- Mahdollisuus jäsentää omaa tilannetta uudesta näkökulmasta
- Työskentely näyttäytyy tavoitteellisena

Organisaatiolle

- Palveluiden ennakointi, suunnittelu ja kehittäminen
- Palveluiden vaikuttavuus ja toiminnan arviointi
- Tieto on vertailukelpoista
- Tietojohtamisen tuki

Rakenteisen kirjaamisen hyödyt

Ammattilaiselle

- Asiakkaan kokonaistilanteen hahmottuminen
- Helpottaa olennaisen tiedon kirjaamista
- Kirjaaminen yhteneväistä ja tasalaatuista
- Tietojen siirto helpottuu
- Asiakastiedot ovat helposti löydettävissä
- Oikeusturva

Kansallisesti

- Kehittäminen
- Tilastointi, raportointi ja niiden automatisoituminen
- Vertailu alueiden välillä
- Tieteellinen tutkimus
- Viranomaisohjaus ja -valvonta

Millaista on laadukas sosiaalihuollon kirjaaminen?

Laadukkaan kirjauksen tunnusmerkit

- Asiakslähtöisyys – **asiakas ei ole toimenpiteiden kohde vaan kirjauksen päähenkilö**
- Palvelun antamisen näkökulmasta riittävä ja tarpeellinen tieto
- Asiallinen, selkeä ja ymmärrettävä kieli

Asiakas otetaan mukaan kirjaamiseen

Kuvaillaan asiakkaan osallistumista toimiin, mitä asiakas on pystynyt tekemään itse

Vaippa vaihdettu.

Sirpa oli taas kännissä. Koti oli tosi likainen ja tavarat oli heitelty lattialle.

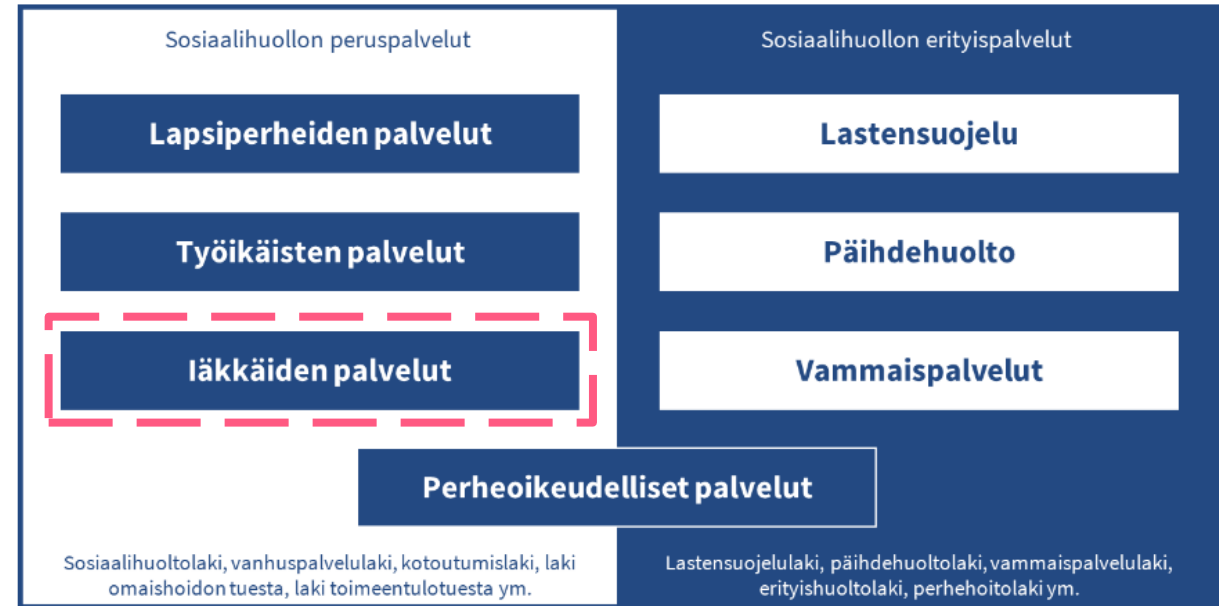
Pekan vaippa vaihdettiin sängyssä. Hän pystyi itse kääntymään kyljelleen, kun hoitaja antoi kevyesti tukea selästä.

Sirpa näytti päihtyneeltä, koska horjahteli kävellessään ja puhe oli hieman epäselvää. Hoitajan kysyttyä asiasta Sirpa sanoi juoneensa hieman olutta. Sirpan lattialla oli vaatteita ja tyhjiä pulloja. Keittiössä oli pesemättömiä tiskejä.

Sosiaalihuollon asian käsittely

- Sosiaalihuollossa on seitsemän palvelutehtävää
 - Työntekijän on tiedettävä missä palvelutehtävässä työskentelee
- Eri palvelutehtävissä tarjotaan kullekin asiakasryhmälle soveltuvia sosiaalipalveluja
- **lääkäiden palveluissa** sosiaalipalveluja ovat esimerkiksi kotihoito, ateriapalvelu, omaishoito, ympärivuorokautinen palveluasuminen, sosiaaliohjaus

Kuva: Käyttöoikeusasetuksen soveltamisohje 11.1

Sosiaalihuollon palveluprosessi

On tunnistettava missä prosessinvaiheessa työskentelee

Jokaiselle prosessin vaiheelle on määritelty siinä käytettävät asiakasasiakirjat

Kirjatessa on osattava valita asiakkaan tilanteen kannalta oikea asiakirja

Sosiaalihuollossa syntyvät potilastiedot

- Useat iäkkäiden sosiaalipalvelut (esim. asumisen palvelut ja kotihoito) tarjoavat samanaikaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua
- Tällöin näissä palveluissa syntyy kahta erilaista tietoa:
 - **Asiakastietoa** → sosiaalipalvelun toteuttamisen yhteydessä syntyvät tiedot, jotka liittyvät esimerkiksi asumiseen, taloudellisen tukeen, osallisuuteen, toimintakykyyn ja arjesta selviytymiseen
 - **Potilastietoa** → henkilön terveydentilaa tai terveydenhuollon ammattihenkilön antamaa terveystietoa koskevat asiat
- Näiden kahden tiedon erottaminen on tärkeää, jotta ammattilainen tietää mihin tietojärjestelmään tiedon kirjaa

Asiakastieto
kirjataan
sosiaalihuollon
asiakastietojärjestelmään

Potilastieto
kirjataan
terveydenhuollon
potilastietojärjestelmään

Lähteet ja lisätietoa

- Kanta-verkkokoulu: Sosiaalihuollon asiakastietovarannon toimintatavat (<https://verkkokoulut.kanta.fi/>)
- Kansa koulu 6 -hankkeen tuottaman verkkokurssin: Sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssi (<https://www.eoppiva.fi/koulutukset/sosiaalihuollon-kirjaamisen-peruskurssi/>)
- Kanta-palvelujen käsikirja sosiaalihuollon toimijoille 6/2024
- THL: Kirjaaminen 9/2024
- Kirjaamisopas: Toimintakyky 4/2024
- Kirjaaminen monialaisessa yhteistyössä 5/2024
- Potilastiedon kirjaamisen yleisopas v 6.0 6/2024
- THL: Ohje potilastietojen kirjaamisesta sosiaalipalvelujen yhteydessä 9/2024
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä 703/2023
- Terveydenhuoltolaki 30.12.2010/1326
- Sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1301
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista 980/2012
- Kansa koulu 6: Kirjaamisfoorumi